

T.C
İSTANBUL
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
SEKİZİNCİ İDARE DAVA DAİRESİ

Esas No : 2018/

Karar No : 2019/

İSTİNAF YOLUNA BAŞVURAN

(DAVACI) :

VEKİLİ : Av

KARŞI TARAF (DAVALI) : Yalova Valiliği - YALOVA

DAVALI YANINDA DAVAYA

KATILAN : Motorlu

Taşıyıcılar Kooperatifi

VEKİLİ : Av.Sadi Kayabaşı, İhsaniye Mah. Kartallar Sok. Atalay
6. Sitesi B Blok D:3 Nilüfer - BURSA

İSTEMİN ÖZETİ

:S.S. Minibüsçüler ve Otobüsçüler Taşıma Kooperatifi üyesi olan 'in kooperatif üssesini "noter satış sözleşmesi" ile devrine muvafakat verilmesi ile alan davacının, Yalova-Çiftlikköy güzergahında 77 plaka sayılı aracıyla yolcu taşımacılığı yapabilmek için D-4 Yetki Belgesi verilmesinde sakınca olmadığına dair İl Trafik Komisyonu kararı alınması istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davada; davacıya ait 77 plakalı araca Çiftlikköy- Yalova güzergahı için D-4 yetki belgesi verilmesinde mevcut arz/talep dengesi ve taşıma düzeni bakımından sakınca olmadığına dair İl Trafik Komisyonu Kararı alınması ve taşımacılık hakkını davacıya devreden şahsa ait D-4 yetki belgesi ve eki belgelerin iptal edilmesi için Bursa Ulaştırma Bölge Müdürlüğü'ne bilgi verici yazı yazılması istemiyle yapılan başvurunun, ilgili belediyeye yapılması gerektiği gerekçesiyle reddedilmesine dair 19.08.2016 tarih ve 6140 sayılı işleme karşı açılan davada; Bursa 3. İdare Mahkemesi'nde 2016/1357 esas sayılı dosyasında 20/12/2016 tarihinde verilen yürütmenin durdurulması isteminin kabulüne dair karar uyarınca davacının 16/01/2017 tarihinde davalı idareye yeniden başvuruda bulunduğu, başvurunun cevap verilmemek suretiyle reddi üzerine, bu işlemin iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığına anlaşıldığı, olayda, yürütmenin durdurulması kararının davalı idareye 11/01/2017 tarihinde tebliği üzerine, söz konusu yürütmenin durdurulması kararı uyarınca, davacının talebinin 09.02.2017 tarihli İl Trafik Komisyonu toplantısında görüşülmeye başlandığı, dolayısıyla mahkeme kararının yasal süre içerisinde yeniden değerlendirme yapılmak suretiyle uygulanmaya başlandığı görüldüğünden, işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı sonuç ve kanaatine ulaşıldığı gerekçesiyle davanın reddine dair Bursa 1. İdare Mahkemesi'nce verilen 28/03/2018 tarih ve E:2017/547, K:2018/415 sayılı karara karşı davacı tarafından yapılan istinaf başvurusunda; davalı idarenin yargı kararlarına göre haklılığı sabit olan istemlerini İl Trafik Komisyonu'nda kabul etmesi gerekirken, kendi yetki ve görev alanında olan talebi, yetkili olmayan İlçe Trafik Komisyonuna gönderilmesine ve bu şekilde talebin ve yargı kararlarının yıllarca sürüncemede bırakılmasına neden olan dava konusu işlemin hukuka aykırı olduğu iddialarıyla, kararın kaldırılması ve işlemin iptaline karar verilmesi istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ

: Savunma verilmemiştir.

T.C
İSTANBUL
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
SEKİZİNCİ İDARE DAVA DAİRESİ

Esas No : 2018/

Karar No : 2019/

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Sekizinci İdare Dava Dairesi'nce gereği görüldü:

Dava; S.S. C` Minibüsçüler ve Otobüsçüler Taşıma Kooperatifi üyesi olan den kooperatif hissesini "noter satış sözleşmesi" ile devrine muvafakat verilmesi ile alan davacının, Yalova-Çiftlikköy güzergahında 77 plaka sayılı aracıyla yolcu taşımacılığı yapabilmek için D-4 Yetki Belgesi verilmesinde sakınca olmadığına dair İl Trafik Komisyonu kararı alınması istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

İdare Mahkemesi'nce davanın reddine dair verilen karara karşı davacı tarafından istinaf başvurusunda bulunulmakta, kararın kaldırılmasına ve işlemin iptaline karar verilmesi istenilmektedir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 45/4. maddesinde, "Bölge idare mahkemesi, ilk derece mahkemesi kararını hukuka uygun bulmadığı takdirde istinaf başvurusunun kabulü ile ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına karar verir. Bu hâlde bölge idare mahkemesi işin esası hakkında yeniden bir karar verir. İnceleme sırasında ihtiyaç duyulması hâlinde kararı veren mahkeme veya başka bir yer idare ya da vergi mahkemesi istinabe olunabilir. İstinabe olunan mahkeme gerekli işlemleri öncelikle ve ivedilikle yerine getirir." hükmüne yer verilmiştir.

İdare Mahkemesi'nce; davacının ilk başvurusunun reddine dair işlemin iptali istemiyle açılan davada verilen yürütmenin durdurulması isteminin kabulüne dair karar sonrasında davacının talebinin 09.02.2017 tarihli İl Trafik Komisyonu toplantısında görüşülmeye başlandığı, dolayısıyla mahkeme kararının yasal süre içerisinde yeniden değerlendirme yapılmak suretiyle uygulanmaya başlandığı görüldüğünden, işlemde hukuka aykırılık görülmediği gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiş ise **de**; davacının başvurusunun yanıt verilmeyerek reddi üzerine davacı tarafından açılan davada, idari yargı yerlerince; işlemin hukuka uygunluğu ile ilgili değerlendirme yapılarak bir karar verilmesi zorunluluğunun bulunması, davalı idarece davacının başvurusuyla ilgili hazırlıklara başlanılmış olunmasının, davacının başvurusunun sonuçlandırıldığı ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 28. maddesi uyarınca yargı kararının gereğinin yerine getirildiği anlamına gelmeyeceği hususları birlikte ele alınıp değerlendirildiğinde, İdare Mahkemesi'nin uyuşmazlığın çözümüne yönelik izlediği yöntem ve değerlendirmeye katılmayarak, istinaf kanun yolu aşamasında; işlemin hukuka uygunluğu ile ilgili değerlendirme yapılarak bir karar verilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 2. maddesinde; "Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devletidir." hükmüne, temel hak ve özgürlüklerin sınırlanmasına ilişkin 13. maddesinde; "Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak **kanunla sınırlanabilir**. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve laik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz." hükmüne ve "Mülkiyet Hakkı" başlıklı 35. maddesinde;

T.C
İSTANBUL
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
SEKİZİNCİ İDARE DAVA DAİRESİ

Esas No : 2018/

Karar No : 2019/

"Herkes mülkiyet ve miras haklarına sahiptir. Bu haklar ancak kamu yararı amacıyla kanunla sınırlanabilir. Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz." hükmüne yer verilmiştir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "İl ve İlçe Trafik Komisyonları" kenar başlığını taşıyan 12. maddesinin b-1. bendinde; il sınırları içinde mahalli ihtiyaç ve şartlara göre trafik düzeni ve güvenliğini sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almak, b/3. bendinde de, "karayolu taşımacılığına ait mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, trafik düzeni ve güvenliği yönünden belediye sınırları içinde ticari amaçla çalıştırılacak yolcu ve yük taşıtları ile motorsuz taşıtların çalışma şekil ve şartları, çalıştırılabileceği yerler ile güzergahlarını tespit etmek ve sayılarını belirlemek", il ve ilçe trafik komisyonlarının görev ve yetkileri arasında sayılmış, İlçe Trafik Komisyonu Kararlarının, İl Trafik Komisyonunca incelenip vali tarafından onaylandıktan sonra yürürlüğe gireceği kurala bağlanmıştır.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'nun 5. maddesinin birinci fıkrasında, taşımacılık, acentelik ve taşıma işleri komisyonculuğu ile nakliyat ambarı ve kargo işletmeciliği yapılabilmesi için Bakanlıktan yetki belgesi alınmasının zorunlu olduğu, dördüncü fıkrasında, taşıma işleri işletmecilerinin sayısı, yolcu ve eşya kapasitesi, taşıtların durumu, güvenlik veya benzeri nedenlerle Bakanlığın, yetki belgelerinin verilmesinde sınırlamalar ve yeni düzenlemeler getirebileceği, 34. maddesinde ise, taşımacılık, acente ve taşıma işleri komisyonculuğu ile nakliyat ambarı ve kargo işletmeciliği yapmak isteyen gerçek ve tüzel kişilerde aranacak şartlar, verilecek yetki belgeleri ve taşıt belgeleri, her belge türü için gerekli olan taşıt kapasiteleri, taşıtların yaşı, nitelikleri, istiap hadleri ve terminal hizmetlerinde öngörülecek hususları düzenleyen yönetmeliklerin Bakanlıkça hazırlanarak Resmi Gazete'de yayımlanacağı kuralına yer verilmiştir.

23.10.2012 tarih ve 28450 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan değişiklikle, Karayolu Taşıma Yönetmeliği'nin 13. Maddesine eklenen ve işlem tarihi itibarıyla yürürlükte olan hükümde; "D4 yetki belgesi düzenlenebilmesi için; 1) İliçi taşımalarda; talep sahibinin merkezi adresinin bulunduğu ilin İl Trafik Komisyonundan alınacak D4 yetki belgesi düzenlenmesinin o ildeki mevcut arz/talep dengesi ve taşıma düzeni bakımından bir sakıncası olmadığına dair İl Trafik Komisyonu kararının Bakanlığa sunulması şarttır. 2) Yüz kilometreye kadar şehirlerarası taşımalarda; ilgili illerin trafik komisyonlarından (bu illerden birinin veya her ikisinin il sınırları ile belediye sınırları aynı/çakışık olan bir il veya iller olması halinde ise ilgili Büyükşehir Belediyesi/Belediyeleri Ulaşım Koordinasyon Merkezi/Merkezleri (UKOME)'nden) alınacak D4 yetki belgesi düzenlenmesinin o illerdeki mevcut arz/talep dengesi ve taşıma düzeni bakımından bir sakıncası olmadığına dair ilgili İl Trafik Komisyonu (veya UKOME) kararlarının Bakanlığa sunulması şarttır. 3) UKOME ve İl Trafik Komisyonu kararlarında düzenlenecek D4 yetki belgesi için kullanılacak taşıma hatları ve taşıma güzergahları ile taşıt belgesine kaydedilecek taşıtların sayısı ve koltuk kapasiteleri belirtilir." kuralı eklenmiş, Yönetmeliğin 22. maddesinin 1. fıkrasında, yetki belgelerinin, adlarına düzenlenen gerçek veya tüzel kişiler dışında başkaları tarafından kullanılmayacağı ve hiçbir şekilde devredilemeyeceği; 2. fıkrasının (b) alt bendinde de, gerçek kişilerde, yetki belgesi sahibinin talebi üzerine; yetki belgesi, babası veya annesi veya eşi veya çocukları veya kardeşleri arasında bulunan bir gerçek kişi adına düzenlenebileceği, bunun da yetki belgesi devri olarak kabul edilemeyeceği belirtilmiştir.

T.C
İSTANBUL
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
SEKİZİNCİ İDARE DAVA DAİRESİ

Esas No : 2018.
Karar No : 2019/4

S.S. ... Minibüsçüler ve Otobüsçüler Taşıma Kooperatifi üyesi olan ... n kooperatif hissesini "noter satış sözleşmesi" ile devrine muvafakat verilmesi ile alan davacının, Yalova-Çiftlikköy güzergahında 77 F ... plaka sayılı aracıyla yolcu taşımacılığı yapabilmek için D-4 Yetki Belgesi verilmesinde sakınca olmadığına dair İl Trafik Komisyonu kararı alınması istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin 19.08.2016 tarih ve 6141 sayılı işlemin iptali istemiyle açılan davanın Bursa 1. İdare Mahkemesi'nde 2016/1357 esas numarasıyla görülmekte olduğu, 20.12.2016 tarihinde bu davada yürütmenin durdurulmasına karar verildiği, yürütmenin durdurulması isteminin kabulüne dair verilen karar doğrultusunda İl Trafik Komisyonu kararı alınması istemiyle 16.01.2017 tarihinde başvurularının yenilendiği, son başvurunun da cevap verilmemek suretiyle reddedilmesi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Yukarıda yer verilen Karayolu Taşıma Yönetmeliği'nin 22. maddesinin 1. fıkrasında, her ne kadar yetki belgelerinin hiçbir şekilde devredilemeyeceği hükmü getirilmiş ise de, anılan hükmün D4 yetki belgesi düzenlenebilmesi için aranan ildeki mevcut arz/talep dengesi ve taşıma düzeni bakımından bir sakıncası olmadığına dair il trafik komisyonu kararının bulunmaması durumu için geçerli olduğu, yetki belgesinin devredilmesini talep eden kişiye ilişkin olarak bu yönde bir komisyon kararının bulunması halinde yetki belgesinin devrinin mümkün olabileceği, aksi düşüncenin Anayasanın 35. maddesinde yer verilen mülkiyet hakkının yönetmelik hükmüyle sınırlandırılması anlamına geleceği açıktır.

Kooperatif hissesini devir alarak, bu hisseye göre kooperatif üyesi olan davacının; kooperatif üye sayısını artırmayacağı, üye sayısının aynı kalacağı açık olduğu gibi, hisseyi devreden ... tarafından; davacının adına kayıtlı olan ve plakasını Trafik Komisyonlarına bildireceği aynı koltuk kapasiteli aracına yeni D-4 yetki belgesi verilmesine, adına kayıtlı bulunan D-4 yetki belgesinin iptal edilmesine, bu konuda İl ve İlçe Trafik Komisyonlarınca karar alınmasına, Ulaştırma Bölge Müdürlüğü'nce ilk defa D-4 yetki belgesi verilmesinde uygulanan esaslar dahilinde işlemler tesis edilerek davacıya belgelerin verilmesine 15.05.2015 tarihli muvafakatnameyle muvafakat verilmiş olması karşısında, davacının bu güzergahta D-4 yetki belgesi verilmesinde mevcut arz/talep dengesi ve taşıma düzeni bakımından sakınca olmadığına dair İl Trafik Komisyonu kararının alınmasından sonra, İsmail Şemen adına bulunan D-4 yetki belgesinin iptali ve kendi adına D-4 yetki belgesi düzenlenmesi istemiyle Bursa Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı IV. Bölge Müdürlüğü'ne başvuruda bulunabilecektir.

Bu durumda; Yalova-Çiftlikköy arası yolcu taşımacılığı için izin verilen kooperatifdeki bir üyenin hissesini devir alan davacının, anılan güzergahta yolcu taşımacılığı yapan 73 araç sayısını artırmayacağı dikkate alındığında; davacıyla ilgili D-4 yetki belgesi verilmesinde mevcut arz/talep dengesi ve taşıma düzeni bakımından sakınca bulunduğu dair başka bir sav da bulunulmaması hususları bir bütün olarak ele alınıp değerlendirildiğinde, davacının başvurusunun reddine ilişkin işlemde hukuka uygunluk; yürütmenin durdurulması kararı uyarınca, davacının isteminin İl Trafik Komisyonu toplantısında görüşülmeye başlandığı, dolayısıyla mahkeme kararının uygulanmaya başlandığı görüldüğünden, işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine dair verilen İdare Mahkemesi kararında da isabet görülmemiştir.

T.C
İSTANBUL
BÖLGE İDARE MAHKEMESİ
SEKİZİNCİ İDARE DAVA DAİRESİ

Esas No : 2018/...

Karar No : 2019/...

Açıklanan nedenlerle, davacı istinaf başvurusunun kabulüne, Bursa 1. İdare Mahkemesi'nin 28/03/2018 tarih ve E:2017/547, K:2018/415 kararının kaldırılmasına, dava konusu işlemin iptaline, ilk derece mahkemesi ve istinaf kanun yolu aşamasında davacı tarafından yapılan ve aşağıda ayrıntıları gösterilen 537,35.- TL yargılama gideri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 2.075,00-TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, istinaf kanun yolu aşamasında davalı idare yanında davaya katılan tarafından yapılan 125,10.- TL yargılama giderinin davaya katılan üzerinde bırakılmasına, artan posta ücretinin karar kesinleştikten sonra ilgililerine iadesine, 2577 sayılı Kanunun 45. maddesinin (6) bendi uyarınca kesin olarak 02/05/2019 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

BAŞKAN

ÜYE

ÜYE

YARGILAMA GİDERLERİ(DAVACI)

İlk Derece Mahkemesi +

İstinaf Kanun Yolu Aşaması :

Başvurma Harcı	: 31,40 TL
Karar Harcı	: 31,40 TL
Y.D. Harcı	: 51,70 TL
Y.D.İtiraz Harcı	: 85,70 TL
Vekalet Harcı	: 4,60 TL
İstinaf Başvuru Harcı	: 98,10 TL
Posta Gideri	: 234,45 TL
TOPLAM	: 537,35.-TL

İstinaf Kanun Yolu Aşaması Yargılama Giderleri
(Davalı Yanında Davaya Katılan)

Başvurma Harcı	: 35,90 TL
Vekalet Harcı	: 5,20 TL
Posta Gideri	: 84,00 TL
TOPLAM	: 125,10 TL

M.Ö. 06/05/2019